”At flyve med 1.000 km/t bliver aldrig

Casper Børge Nielsen fik flyvecertifikat, før han fik kørekort. I dag er han er en af landets mest erfarne jagerpiloter, og for et års tid siden landede han hjemme i Hjerting-området

Profilen

Prøv at forestille dig, at du befinder dig i en jetjager til flere hundrede millioner kroner. Du sidder i cockpittet, hånden er på styrepinden, et mat og koncentreret blik kan skimtes bag hjelmen, og du flyver over de danske farvande.

Pludselig får du at vide over radioen, at du skal gå ned til en højde på 30 meter over vandoverfladen. Din hastighed er cirka 1.000 km/t.

”Den slags bliver aldrig hverdag. At flyve med 1.000 km/t i en maskine med 150.000 hestekræfter i en højde af 30 meter kræver så meget koncentration, så meget fokus, at det aldrig bare bliver ren rutine. Og det er i hvert fald ikke lige i en situation som den, at du skal begynde at nyse,” siger jagerpilot Casper Børge Nielsen fra Sjelborg.

Den nævnte situation – hvor vild den end kan lyde – er virkelighed for ham. Og det har den været, siden har var 18 år gammel.

Den nu snart 50-årige Casper Børge Nielsen, eller bare ’PEL’ som er hans kaldenavn, er en af Danmarks bedste og mest erfarne jagerpiloter. Iført sin karakteristiske grønne ’flyverdragt’ møder vi ham ved hans landsted i Sjelborg, hvor han bor sammen med sin kone, Janet, som han har fire børn sammen med.

Her har de boet i lidt over et år, hvor de blandt andet har heste til at gå rundt på markerne.

Til Hjering som femårig

PEL er født i Esbjerg, men flyttede sammen med sine forældre til Hjerting som femårig. Her gik han i folkeskole og dimitterede siden som student fra Esbjerg Statsskole.

Hans forældre er Carsten og Jette Børge Nielsen, der helt tilbage i 1967 startede kosmetikvirksomheden Allison, hvor Casper Børge også arbejdede i sine unge år. Her tjente han pengene til at betale for sit første flycertifikat som 18-årig.

”At flyve med 1.000 km/t i en maskine med 150.000 hestekræfter i en højde af 30 meter kræver så meget koncentration, så meget fokus, at det aldrig bare bliver ren rutine”

Hjerting-området er dog kun ét hjem ud af to. Ad to omgange, senest fra 2008 til 2017, har familien nemlig boet i USA, hvor Casper Børge Nielsen har været med til at teste og udvikle et af verdens mest avancerede kampfly: F-35’eren. Verdenshistoriens dyreste forsvarsprojekt.

”Flyet er solgt til mange lande og projektet har en værdi, som man samlet set vurderer er omkring 7.000 milliarder dollars eller på dansk 50.000 milliarder kroner henover en periode på cirka 50 år,” fortæller Casper Børge Nielsen.

Blandt andet på baggrund af anbefalinger fra PEL endte den danske stat for nogle år siden med at købe 27 eksemplarer af F-35’eren til en pris på 20 mia. kr.

”Jeg var aldrig i tvivl om, at det ville blive det bedste fly. Aldrig. F-35’erens teknologi er lysår foran. Og så var det ikke samlet set nødvendigvis den dyreste. Det er der mange, der har opfattet forkert, men nogle af de andre kandidater var samlet set dyrere,” siger Casper Børge Nielsen.

PEL er nemlig ikke blot jagerpilot. I 1999, i en alder af 31, startede han på Test Pilot School i Californien, USA og to år efter kunne han kalde sig testpilot.

Ikke nok med uddannelsen, så fik han også prisen som den bedste pilot på skolen – som den første ikke-amerikaner i 20 år.

”Det er klart, det åbnede nogle døre.”

At være testpilot går i bund og grund ud på at presse flyene til det yderste. Derud hvor flyet faktisk er i gang med at styrte ned. Det skal piloten så helst undgå samtidig med, at han noterer sig, hvordan flyet opfører sig der i øjeblikket af kaos. For så bagefter at rapportere, om det så kan blive udviklet og forbedret.

Bevar roen

”En af de vigtigste egenskaber for en testpilot er nok hans evne til at kunne bevare roen. Man kan måske få den fornemmelse, at jager- og testpiloter er vilde og voldsomme, men det forholder sig faktisk modsat. Der er selvfølgelig nogle egoer iblandt – det skal der være – men generelt er det rolige mennesker. Du kan simpelthen ikke bringe deres pis i kog,” fortæller Casper Børge Nielsen.

Som PEL sidder der på den anden side af bordet i den grønne flyveruniform, og når man på hans computer ser små videoer og billeder fra hans karriere, hvor han på flere tidspunkter sidder i cockpittet med solbriller på, kan ens tanker ikke lade være med at søge mod det legendariske 80’er filmhit ’Top Gun’.

Filmen hvor en ung Tom Cruise spiller den selvbevidste og udfarende jægerpilot med kaldenavnet *Maverick* med en ukuelig tro på egne flyveevner.

”Hvis du skal være en god jagerpilot, så skal du have lidt af det, du ser i Maverick. Så går det ikke, at du siger: ’Argh, det er lige meget, jeg taber alligevel’.”

”Hvis du skal være en god jagerpilot, så skal du have lidt af det, du ser i Maverick. Så går det ikke, at du siger: ’Argh, det er lige meget, jeg taber alligevel’. Men hvis du tager ned og ser på de jagerpiloter, vi har i Skrydstrup, så er det jo almindelige familiefædre,” siger Casper Børge Nielsen.

Og selvom PEL har prøvet at flyve næsten alt, hvad der kan løfte sig fra jorden. Selvom han har spist middag hjemme hos James Lovell, kaptajnen på den berygtede Apollo 13-mission. Selvom han har drukket bajere en helt nat sammen med Buzz Aldrin, nummer to mand på månen efter Armstrong, og selvom han har en Mercedes SL 55 AMG sportsvogn parkeret ude i gårdspladsen, så virker han til at være en person med begge fødder solidt plantet på jorden. Når de altså vel at mærke ikke lige er oppe at flyve.

Ikke et stort ego

”Jeg synes ikke, jeg har så stort et ego. Måske når jeg flyver, men ellers synes jeg ikke. Det lader jeg andre om at vurdere. Jeg er jo vestjyde, ikk’. Så jeg synes ikke, at jeg går rundt med

Der mangler ikke hestekræfter i Casper ’PEL’ Nielsens liv. Hverken når han flyver afsted med 150.000 hk i ryggen, når han kører i sin Mercedes SL 55 AMG sportsvogn, eller når han er ude at klappe hestene på gården sammen med sin kone, Janet.

hverdag”

store armbevægelser. Men når man er oppe i luften, så tager man ligesom en anden kasket på.”

I USA boede familien i Palmdale, en by cirka 30 km nord for Los Angeles i Californien. De havde et hus på 400 kvadratmeter, swimming pool, og hvad der ellers hører til en rigtig amerikanerdrøm.

”En halv time derfra kunne vi stå på ski. Og en time væk lå alle de strande, som man normalt kun læser om. 45 minutter væk var Hollywood og Beverly Hills og to timer mod nord lå nogle af verdens flotteste naturparker,” siger Casper Børge Nielsen og stopper lidt op.

”Så det er selvfølgelig lidt noget andet at bo i Esbjerg eller Hjerting. Jeg havde også min tvivl med det i starten, om jeg kunne trives. Men jeg synes faktisk, at det er gået meget godt.”

Hvad er den største forskel?

”Jamen livet er bare større. At bo i en by med 16 mio. mennesker er bare større. Du har alt lige i nærheden. Men jeg tror faktisk, at det, jeg savner allermest, er, at det hele er mere afslappet derovre. Selvom vi havde en arbejdsuge på 60 timer, så foregår det bare på en lidt anden måde. Folk er mere afslappede omkring det,” siger Casper B. Nielsen og fortsætter:

”Hvis du står i en kø i supermarkedet i USA, så snakker du med ham foran dig og hende bagved dig. Hvis du gør det samme i Danmark, så kigger folk på dig, som om du er tosset. Jeg brækkede engang benet ovre i USA, og jeg droppede simpelthen til sidst at tage i supermarkedet, fordi det tog alt for lang tid. Alle folk skulle hen og spørge, hvad der var sket. Et andet eksempel er, at på den vej, hvor vi boede, var der ikke et eneste hus, som jeg ikke havde været inde i på et eller andet tidspunkt. Da vi flyttede fra Vestervænget inde i Hjerting, havde jeg boet der i 40 år, og der var stadig mennesker, jeg ikke kendte. Så den der åbenhed er den helt store forskel.”

”Da vi flyttede fra Vestervænget inde i Hjerting havde jeg boet der i 40 år, og der var stadig mennesker, jeg ikke kendte”

Hvis man nogensinde har set starten af Pearl Harbour-filmen, hvor to barndomsvenner render rundt på farens farm og stjæler hans flyvemaskine, mens de drømmer om at bruge et helt liv på at flyve, så kunne det lige så vel have været Casper Børge Nielsen.

Turistflyver på Fanø

For PEL kan faktisk ikke huske et liv uden interessen for flyvning. Fascinationen har bare altid været der lige siden han var helt lille, hvilket også var grunden til, at han som 18-årig fik flyvercertifikat før kørekort.

”Mine forældre har snakket noget om, at jeg som lille var fascineret af en turistflyver ovre på Fanø, hvor vi havde sommerhus og kom meget. Men om det er dér, interessen er kommet, det er umuligt at sige,” siger Casper B. Nielsen.

I dag er han i en stilling som major med ansvar for afvikling af F-16 operationer ved flyvestationen Skrydstrup. Han flyver stadig F-16, og det bliver uden tvivl underligt, når dagen kommer, hvor cockpittet skal klappes i for sidste gang. Men det tager PEL præcis, som når han er på vej ned mod jorden i en jetjager ude af kontrol. Med ophøjet ro.

Privat hyggeflyvning

”Det bliver da helt sikkert mærkeligt, men jeg synes også, at jeg har oplevet så meget, at tanken om det ikke er så slem. Tiden må vise, om jeg skal være ved Skrydstrup resten af min karriere, og når jeg er klar til at gå på pension, så har jeg bare tænkt mig at leve livet.”

Men hvordan gør man så det, når man har prøvet så mange forskellige ting?

”Man køber en stor sejlbåd og sejler jorden rundt. Eller også køber du en gård, nogle heste og nyder livet der,” siger han, mens han griner.

”Og så er der jo også den mulighed at flyve privat. Jeg har jo haft min egen flyvemaskine engang, det kunne da godt være, at jeg ville have det igen,” siger han med en hentydning til den 400 meter lange landingsbane, han har fået godkendelse til på sin mark et stenkast fra gården.

Men du ville ikke kunne sætte dig over i en hjørnestol og lave en kryds og tværs?

”Århh, det ved jeg ikke. Det synes jeg da egentlig også lyder meget hyggeligt.”
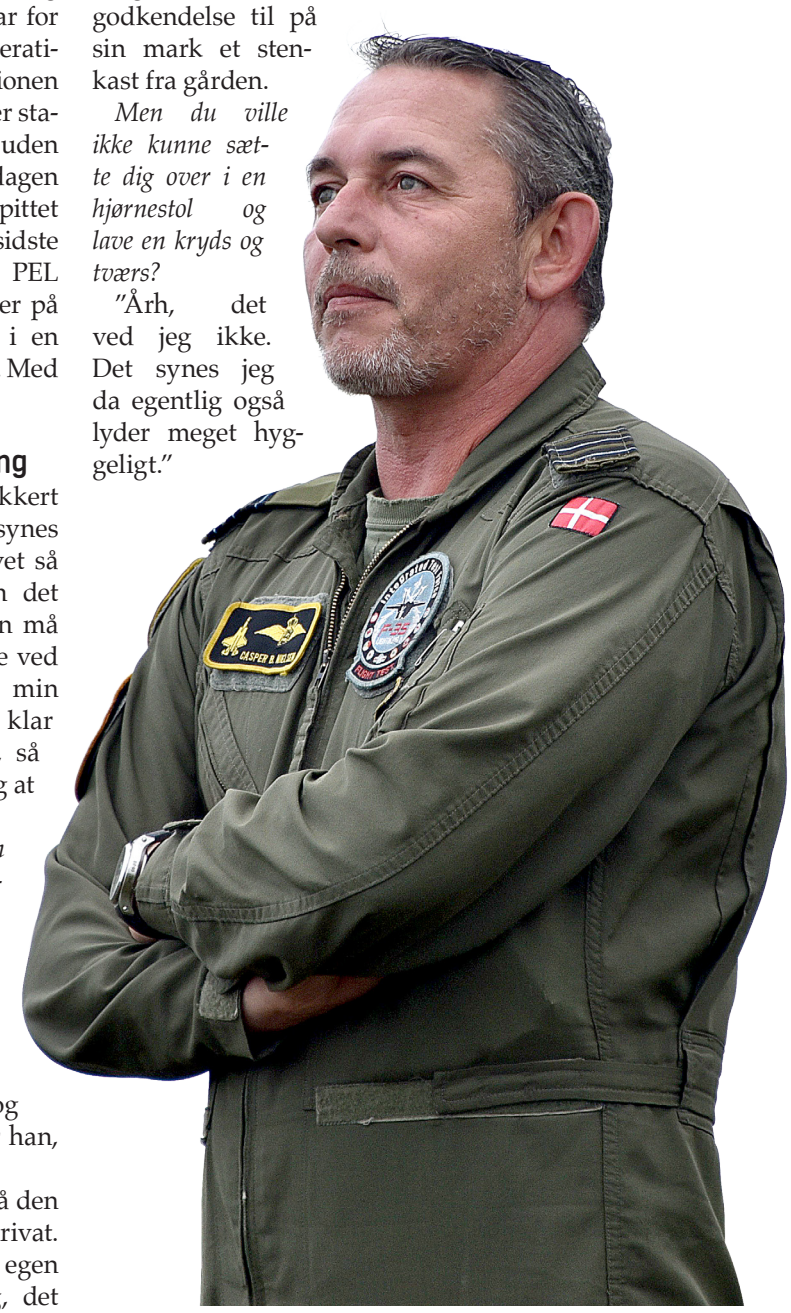
Tekst: Lars Düwel
Foto: Casper Børge Nielsen m.fl. og Kurt Henriksen